

Bioboer ziet vier ton hop onbruikbaar worden door pesticidendrift

Reportage

Chemische gewasbeschermingsmiddelen zijn onmisbaar op vele landbouwbedrijven, maar anderen treffen deze producten ongewild aan op hun erf. Biologisch hopteler Joris Cambie zag door pesticidendrift vier ton gewassen met een teeltwaarde van tienduizenden euro's verloren gaan. De reden? Een contaminatie met propamocarb, een fungicide dat bij gebruik tot een kilometer ver kan verstuiven in de atmosfeer. “Het onderzoek kon de bron niet vinden, en dus komt de verzekering niet tussenbeide” zegt Cambie. “Het is een ramp. Als dit de volgende jaren opnieuw gebeurt, kan ik de boeken beter toe doen.”

🕒 27 MAART 2024 – LAATST BIJGEWERKT OM 27 MAART 2024 16:55

Ruben De Keyzer

Lees meer over:

bio

gewasbescherming

bedrijfsbezoek

voedselveiligheid

voedselverlies

Te veel residu voor de biologische én de gewone markt. Dat was het oordeel van FAVV, na onderzoek tussen Cambies hopranken. “Ik neem die mensen niets kwalijk, ze deden gewoon hun job”, zegt de hopboer. Joris Cambie teelt hop voor diverse bieren in binnen- en buitenland. Al meer dan een kwarteeuw doet hij dat bio. “In ’93 heb ik het bedrijf van mijn vader overgenomen”, zegt Cambie. “Bio zei me eerst niets. Ik was er niet het type voor. Geen lang haar en geen sandalen. (lacht) En het resultaat?” Cambie vormt een kleine kring tussen duim en wijsvinger. “Appels van zó groot met een worm in. Of tenminste, dat dacht ik. Tot ik op bezoek ging bij een biologische preiteler. Een opbrengst zo groot dat ik het niet kon geloven. Mooi, groen loof. Die moest valsspelen, dat kon niet anders. Maar hij gaf me een hele stapel boeken mee – internet was er toen nog niet - en tijdens de winter heb ik ze allemaal doorgenomen.”

“**Bio zei me eerst niets. Ik was er niet het type voor. Geen lang haar en geen sandalen. (lacht)**

Joris Cambie - Bioboer

Cambie ging aan het experimenteren. Eén hectare maïs, één hectare aardappelen en één hectare prei, zuiver bio. Een proces van vallen en opstaan, maar met een goed vertrouwen in het proces kreeg hij een oogst die hij nooit had mogelijk geacht. Volgende opgave: de hopranken. Een uitermate gevoelige teelt, zeker zonder chemische hulp. “Ik ging langs bij boeren in Duitsland en Engeland om de kneepjes te leren”, zegt hij. “Het was niet simpel, er was tien jaar nodig om de hop te doen renderen. Maar het is gelukt. Waarom ik per se bio wou? Niet uit idealisme. Niet echt. Meer uit nieuwsgierigheid. Er is me altijd geleerd dat het onmogelijk was om rendabel te boeren zonder pesticiden, en ik wilde weten of het wel kon.”

Verspreid via de lucht

De biohopboer sloot deals met diverse brouwers in binnen- en buitenland. Die hadden elk hun eisen. “Als bioboer krijg je altijd een jaarlijkse biocontrole”, zegt Cambie. “Dan nemen ze onder meer stalen om te kijken of je wel degelijk geen chemische middelen gebruikt. Die controles heb ik jaar na jaar gehaald. Eén van mijn afnemers uit Duitsland vraagt telkens om eigen stalen te nemen. Dat was nooit een probleem.”

“**Er is me altijd geleerd dat het onmogelijk was om rendabel te boeren zonder pesticiden, en ik wilde weten of het wel kon.**”

Joris Cambie - Hopteler

Tot dit jaar. Cambie stuurde drie stalen, en één ervan werd afgekeurd. Er werden residu's van propamocarb gevonden. “Een product waar wel meer hoptelers last van hebben”, zucht Cambie. “Het wordt onder meer gebruikt in de aardappelteelt. Maar het kan zich ver verspreiden via de lucht. En daar zijn de hopranken erg gevoelig aan. Sproeimiddelenadviseurs in de regio weten dat en houden daar rekening mee. Ze adviseren telers met percelen in de buurt van hopteelt om dit product niet te gebruiken. Er is dus in de sector wel degelijk een bewustzijn dat dit product risico's inhoudt op drift.”

Vernietigd

De maximumresidulimiet of MRL voor hop, al dan niet bio, is 0,05 milligram per kilo. De MRL op één van Cambies percelen bedroeg 0,146. Cambie schrok van de resultaten en contacteerde meteen het FAVV. “Zij stonden hier snel en deden een eigen risicoanalyse” zegt Cambie. “Het resultaat? Geen gevaar voor de volksgezondheid, dus een recall van de reeds verkochte hop was onnodig. Dat ging om een 200 kilogram. Maar alles wat nog niet verkocht was, moest vernietigd worden. Als ik op dat moment alles al had verkocht, dan zou er dus geen probleem zijn geweest. Dat vind ik moeilijk om te begrijpen.”

duiding

Voor eigen rekening liet Cambie vijf dagen na de controle nog een staalname doen. De hop waarvan de waarden overschreden waren, zaten nu weer onder de limiet. “Maar helaas, voor het Voedselagentschap geldt enkel de eerste waarde. Eenmaal de MRL overschreden is, is je teelt onverkoopbaar, noch op de biomarkt, noch op de gangbare.”

Vier ton hop zal vernietigd worden. De schade loopt op in de tienduizenden euro's. Om de bron van de contaminatie te vinden, startte FAVV een onderzoek op. “Op enkele dagen tijd zijn ze bij alle telers in de buurt gepasseerd”, zegt Cambie. “Maar helaas, de veroorzaker is nooit gevonden. Zonder verantwoordelijke teler, wil de verzekering niet tussenbeide komen. Geen enkele verzekeraar doet dat. Ik moet de financiële klap dus volledig zelf opvangen, ook al heb ik er niets mee te maken.”

Toxicoloog nuanceert PFAS-toename in groenten en fruit: "Gevoeligere metingen en strengere normen"

27 FEBRUARI 2024

De bioboer hoopt dat de wetgeving rond pesticidedrift dringend wordt herzien. “Dat telers dit product gebruiken, kan ik hen niet kwalijk nemen”, zegt hij. “Het is wettelijk toegestaan, dus ze doen niets verkeerd. Maar dit is een probleem dat vele hopboeren treft, niet enkel wie bio werkt. Herinner je je nog het cijfer 0,05, de maximale MRL voor hopplanten? Bij tomaten is de MRL van propamocarb 4. Zonder cijfers na de komma. Bij sla ligt ze op 40. Terwijl dat een product is dat je rauw mag eten. Maar bij alle teelten waar het product niet toegelaten is, ligt de MRL op 0,05. Als bioboer moet ik ook voorzorgsmaatregelen nemen om besmetting tegen te gaan. Ik mag nog heggen plaatsen zoveel ik wil om mijn akkers te beschermen tegen spuitresidu van de burens, dit product verspreidt zich zo ver. Daar valt niet tegen te beschermen.”

Schadefonds

Sectororganisatie BioForum pleit om een schadefonds te voorzien voor pesticidedrift. “Het verhaal van Joris is nu één voorbeeld, maar meerdere bio- en gangbare telers worden getroffen door het probleem van contaminatie door drift”, zegt woordvoerder Tom Wouters. “En helaas kunnen ze in vele gevallen geen aanspraak maken op de verzekering, omdat de bron in veel gevallen onbekend blijft. Sterker nog: zelfs als FAVV de origine vindt, mogen ze de identiteit van die persoon niet kenbaar maken omwille van de privacywetgeving. Je weet dus nooit op wie de kosten te verhalen zijn. Dat zien we ook bij biocontroles: als een product dat in bio niet is toegelaten wordt gevonden, kan de boer zijn producten eventueel in het gangbare circuit verkopen, maar ook dat komt neer op een financieel verlies voor de boer. Je staat dus erg zwak.”

“Zelfs als FAVV de origine vindt, mogen ze de identiteit van die persoon niet kenbaar maken omwille van de privacywetgeving.

Tom Wouters - BioForum

Belplant, de vereniging van de industrie van de plantbescherming, wijst erop dat de vernieuwde IPM-regelgeving landbouwers verplicht om te spuiten met driftreducerende technieken, zoals een schoonwatertank. Zo wordt drift al bij het spuiten ingeperkt.

Nul komma nul

“We vinden IPM een heel mooi gegeven, maar het is niet voldoende”, zegt Wouters. “Feit is dat veel landbouwers alsnog slachtoffer worden van pesticidedrift. Ons voorstel aan beleidsmakers: zet in op een schadefonds, zoals er al zovelen bestaan, en bekostig dit door een fractie te heffen op chemische gewasbeschermingsmiddelen. Als we als maatschappij beslissen om middelen zoals propamocarb te gebruiken, dan moeten we op zijn minst de problemen aanpakken die erdoor ontstaan. We juichen alle driftreducerende technieken toe, maar we moeten eerlijk zijn: ofwel zijn deze maatregelen onvoldoende, ofwel worden ze niet goed toegepast, ofwel is er een probleem met de vergunning van het pesticide in kwestie.” Cambie kijkt met vrees naar de toekomst. “Ik hou mijn hart vast”, zegt hij. “Gaat dit drama zich opnieuw afspelen? Ik heb er geen vat op, nul komma nul.”

Uitgelicht

BioForum pleit voor schadefonds sproeidrift: "Vervuiler betaalt"

nieuws

Moeten biologische boeren vergoed worden voor drift? Die vraag stelt BioForum, de vakorganisatie voor biolandbouwers. Ze pleit voor een schadefonds dat bioboeren moet compense...

🕒 20 MAART 2024

[Lees meer](#)

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)